

'Gezondheid vergeten in discussie megastal'

De megastal levert risico's op voor de gezondheid van omwonenden. Maar daar wordt niet op gelet, schrijven actiegroepen aan drie ministers.

Onno Havermans

Net als de tabaksindustrie draagt de intensieve veehouderij bij aan het ontstaan van ziektes. Toch dreigt de gezondheid te worden vergeten in de discussie over megastallen, stellen acht actiegroepen uit Limburg, Gelderland en Overijssel.

Waar de tabaksindustrie schadeclaims kon tegenhouden met het argument dat de gevaren onvoldoende bekend waren, kan niemand zeggen dat hij niet heeft geweten welke risico's er kleven aan de schaalvergroting in de kippen- en varkenshouderij, menen de actiegroepen.

In een brief aan de ministers Verburg (landbouw), Cramer (milieu) en Klink (volksgezondheid) sommen zij dertien publicaties op, waarin instanties als het RIVM, de GGD, de Voedsel- en Warenautoriteit en medische wetenschappers beschrijven wat de gevaren zijn van fijn stof, vervuilde lucht en resistentie voor infecties en bacteriën, die de megastallen met zich meebrengen.

De brief is ook verstuurd aan gemeenten en de provincies die ruimte moeten maken voor intensieve veebedrijven. Limburg en Noord-Brabant willen een studie naar de ge-

zondheidseffecten. Burgerinitiatieven tegen de komst van megastallen sneuvelden in Overijssel, Gelderland en Limburg.

De provincies hebben plekken aangewezen voor veehouderijen die elders aan hun milieugrenzen zitten of moeten plaatsmaken voor natuur. Dat leidt tot protesten, omdat een nieuwe vestiging meestal gepaard gaat met forse schaalvergroting.

Om megastallen in te passen of juist tegen te houden, beperken gemeenten zich tot ruimtelijke eisen, zoals de hoogte van de stal, kleur van het dak, de ruimte tussen de stallen, de bewegingsruimte voor de dieren en het aantal wegen in het gebied.

Op de gezondheid van omwonenden wordt niet gelet, zeggen de actiegroepen. Anders zouden gemeenten zich bijvoorbeeld houden aan het advies van de GGD in Noord-Brabant en het RIVM om een afstand van een à twee kilometer tussen bebouwing en de stallen aan te houden.

De actiegroepen erkennen dat nieuwe stallen dankzij de techniek van luchtwassers veel beter in staat zijn hun schadelijke uitstoot te beperken dan de meeste bestaande stallen. Maar door de schaalvergroting schieten omwonenden daar niets mee op. De dorpen in de buurt krijgen juist te maken met een hogere ongezonde uitstoot.

8

PODIUM

Mega-bioindustrie is een gevaar voor de gezondheid